

za takšna velikopotezna gorska prečenja, za hojo po takšnih transversalnih poteh. Med najlepše dolge planinske poti v Alpah spadajo gotovo visokogorske poti po Dolomitih. Fantastično oblikovana in nenavadno divja pokrajina Dolomitov zagotavlja izredno pestrost vidikov in ponuja ogromno vtisov.

Franz Hauleitner, avtor »Velike knjige po visokogorskih poteh Dolomitov« (Das grosse Buch der Dolomiten-Höhenwege), predstavlja v knjigi vseh deset doslej zaznamovanih visokogorskih poti po Dolomitih. Vse te poti avtor nedvomno odlično pozna. Vse je tri od njih »potegnil« on sam. V knjigi je predstavljena posrečena mešanica vsakršnih informacij, od splošnih ocen in zgodovinskih in zemljepisnih podatkov do tabelaričnih pregledov, značilnosti posameznih odsekov poti, zavarovanja poti in opisa gorskih skupin. Vsa ta besedila so opremljena s številnimi dobriimi fotografijami, kar je novost v takšni planinski literaturi.

Knjiga, ki ima 272 strani, na katerih je tudi 230 barvnih fotografij in 11 barvnih preglednih kart, je precej draga, saj stane 608 avstrijskih šilingov. Vendar je hkrati vodnik po teh dolomitskih poteh in po opravljeni poti spomin na gorska doživetja v teh gorah.

Društvena glasila

V uredništvo Planinskega vestnika prihaja zadnje mesece prav malo društvenih glasil planinskih društev, čeprav lahko domnevamo, da še vedno izhajajo. Pravzaprav Planinska zveza Slovenije sploh ne ve natančno, katera društva izdajajo svoja glasila, kako pogosto izhajajo in kakšne so njihove vsebine. Pa bi bilo vendarle dobro in koristno, če bi vsaj v krovni organizaciji vedeli, kaj se dogaja pod njeno široko streho, poleg tega pa bi lahko v Planinskem vestniku, ki vendarle sega dlje kot društvena glasila, poročali o teh obcih in o delu v planinskih društvih, ki jih izdajajo.

Redno pa nam slejkoprej pošiljajo svoj Informator iz Planinskega društva Viharnik v Ljubljani. Tako smo v poletnih mesecih dobili dve številki, letošnja 3. in 4., majsko in julijsko. Obe sta v glavnem posvečeni društvenemu delu, predvsem še izletništvu, vendar je v vsaki od obeh tudi nekaj praktičnih nasvetov za varno hojo po gorah, pa tudi več pogovorov s planinci Viharnika, s katerim se je vredno pogovarjati. Glasilo je pod urednikovanjem Vlada Kovača in Marinke Petančič-Jecelj zgledno urejevano.

Izšli sta tudi 5. in 6. številka informativnega biltena članov PD Onger iz Trzina »Vongrčki«, v katerih so resda predvsem informacije o društveni dejavnosti, ven-

dar nekatere od njih presegajo društven pomen. Tako na primer v 5. številki piše, da so društveni markacisti opravili obsežna dela na območju Krvavca, ko so obnovili pot od spodnje postaje žičnice na sedlo Davovec in v Kokro. Popravili so ograjo, postavili smerne table in obnovili 32 stopnic. Vsi skupaj so opravili 38 delovnih ur. Hkrati so lahko opazovali rastišče kranjske lilije, ki je bila prav takrat v polnem cvetju. — Sicer pa so tudi društveni varstveniki okolja v svoj program sprejeli nalogo, da čimprej popišejo vso floro in favno ter naravne znamenitosti na območju Krvavca. — V isti številki je tudi objavljeno opozorilo, naj planinci vse smeti, ki jih prinesejo v gore, tudi odnesejo v dolino in »naj to postane železno pravilo vsakega izleta PD Onger Trzin«. — To aktivno planinsko društvo bo te dni pripravilo tudi prvo veliko planinsko odpravo v tujino, na Kilimandžaro, o čemer bomo nedvomno zvedeli podrobnosti tudi v Planinskem vestniku, ko se bo odprava vrnila domov.

Lahki alpski štiritisočaki

Ernst Höhne je v sodelovanju z Wolfgangom Rauschelom napisal knjigo »Lažji štiritisočaki v Alpah« in ji dal podnaslov »Na najvišjih vrhovih Evrope«. Izbral je 39 vrhov, ki jih je razdelil v predloge za 21 tur. Dokaj natančni opisi tur z zemljevidnimi skicami, najpomembnejša in najnujnejša dejstva, napotki, opozorila na možne težave, nevarnosti in napore ter številne informativne slike dajejo gorniku odlično izhodišče za takšne podvige in seveda tudi možnost, da se odloči, katerega vrha se glede na svoje sposobnosti lahko loti. Knjiga, ki je izšla pri znani založbi Bruckmann v Münchnu, ima 160 strani, 108 slik, od tega 64 barvnih, 11 zemljevidnih skic, 23 drugačnih risb, predvsem orientacijskih, in eno pregledno karto. Format knjige je 21,5 x 26,5 cm, cena pa 58 zahodnonemških mark.

društvene novice

Milan Mahovne — sedemdesetletnik

Kdo v posavskih planinskih društvih še ni slišal za Milana Mahovneto! Vsak, ki je skozi mladinske vrste prišel med planinsko članstvo, pozna njegovo vnemo in prizadevanje za širjenje planinstva, zlasti med mladino.

Ko je prišel leta 1963 učiteljevat na Senovo, se je takoj aktivno vključil v PD Bohor in že spomladaj 1964 organiziral v šoli pionirski planinski odsek. Za začetek

je popeljal planince po Zasavski planinski poti. Prek sto mladih pionirjev-planincev je to pot prehodilo v dveh mesecih. Težko bi našli vse aktivnosti, ki so sledile tej prvi akciji: smučarski izleti, planinska srečanja, organizacija lastnih planinskih taborov, razširitev pionirskega planinstva na vse osnovne šole v občini Krško, akcija ciciban-planinec, razvite pionirskega planinskega prapora, planinska šola, uvedba mentorskega znaka, izleti na Velebit in Durmitor ter nad 500 izletov po vseh slovenskih gorah.

Za njim je 25 let dela v planinski organizaciji. Za svoje delo kot mentor mladih planincev, član MK pri PZS in sedaj še vedno član UO PD Bohor ter mentor na osnovni šoli XIV. divizije Senovo je prejel vsa visoka planinska priznanja.

Kljub sedemdesetim letom in ne preveč trdnemu zdravju še vedno rad zahaja v hribe, najraje z najmlajšimi cicibani in pionirji-planinci. Rad vam pove, da je srečen, ker je doživel toliko lepega v gorah in spoznal resnične planinske prijatelje. Najbolj pa je vesel, ko vidi, da njegovo delo nadaljujejo nekdanji pionirji-planinci — sedanji mladinski in gorski vodniki.

Ob njegovem življenjskem jubileju mu čestitamo in želimo zdravja ter skupaj z nami še veliko lepih doživetij v gorah.

Planinci PD Bohor, Senovo

Praznovanja na Velebitu

Pri Rossijevi kolibi v severnem delu Velebita (1580 m) so 2. septembra proslavili dan planincev Hrvaške in 20-letnico Velebitske planinske poti od Zavižana do Velike Paklenice. Na proslavi je bilo več kot tisoč planincev in gostov iz vseh predelov Hrvaške ter iz Bosne in Hercegovine in Slovenije. Hkrati so prisotni proslavili 115. obletnico planinstva na Hrvaškem. Med pozdravi, ki so jih organizatorji prejeli ob tej priložnosti, je bil tudi pozdrav zagrebske odprave na Mount Everest, ki ga je poslala iz Katmanduja.

Ob teh proslavah so hrvaški planinci med drugim izpeljali naslednje akcije: uredili so planinski dom na Zavižanu in ga na novo pokrili, planinci Hrvaškega Zagorja so uredili Rossijev kolibo, odprli so planinsko kočjo na Radlovcu (namesto dose-danje Pejakuše) in uredili poti do nje, uredili so planinsko zavetišče Štirovac, zdaj pa urejajo še zavetišče na Oltarih, odprli so novo planinsko zavetišče (ki bo le začasno) na Baških Oštarijah, h koncu gre zidava in urejanje planinskega zavetišča na Šugarski Dulibi, ki so se ga lotili planinci iz Slavonije, naposled pa planinci Like dograjujejo planinsko zavetišče na Visočici.

Za to priložnost so tudi povezali Velebitsko planinsko pot (VPP) s Kapelsko planinsko potjo (KPP) in Istrsko planinsko

potjo (IPP) ter Reško transverzalo s Slovensko planinsko potjo. Tako bi lahko še govorili o planinski poti Alpe—Jadran, vse te poti pa so tako tudi povezane z Evropsko pešpotjo E-6.

Med proslavo na Velebitu so na Rossijevi kolibi odkrili spominsko ploščo z življenjepisi nekaterih proučevalcev Velebita.

VPP, Velebitska planinska pot, po kateri hodijo planinci že dvajset let, je dolga skoraj toliko kot Velebit: pot je dolga 100 kilometrov, Velebit 150 kilometrov. Na poti je 17 kontrolnih točk. Pot so odprli 4. julija 1969 ob prisotnosti približno 500 planincev in gostov. Doslej so prodali že več kot 7000 dnevnikov in podelili 1876 značk tistim, ki so pot že prehodili.

Ob tem proslavljanju bi želel poudariti, da je treba na Velebitu (Zavižan, Alan, Baške Oštarije, Paklenica) zgraditi prave planinske kočje, kakršne so v Sloveniji, kajti zavetišča, kjer ni mogoče dobiti niti hrane niti primerne prenočišča, niso privlačna, to pa še toliko bolj zato, ker pohodniki na poti ne morejo dobiti vode. V prid temu priča podatek o razmerju med prodanimi dnevniki in podeljenimi značkami za prehojeno pot: komaj vsaka četrta začeta pot se je doslej tudi končala, tri pa se bodo — ali pa nikoli.

Prav tako bi bilo treba premišljevati o tem, da bi planincem, posebno tistim, ki potujejo organizirano in v skupinah, omogočili potovanje z vlakom in avtobusi s popusti, kakršne imajo člani Počitniške zveze.

Josip Sakoman

Po dolini Zilje

Planinsko društvo Ljubljana-Matica je vključilo v svoj program tudi enodnevni izlet po Koroški in Tirolski, in sicer po dolini Zilje do njenega izvira.

V soboto, 24. junija, je vodnik Janko Tavčar popeljal avtobus s petdesetimi planinci na 470 kilometrov dolgo pot po doslej malo znani Zgornji Ziljski dolini, ki je bila še do 15. stoletja slovenska. Danes je, žal, slovenski živelj le še od Šmohorja navzdol.

Po prestopu državne meje na korenskem prelazu smo pot nadaljevali skozi Šmohor (Hermagor, 603 m), Kötschach-Mauthen, Mario Lugan v Leški dolini, slikovito vas Obertilliach (1450 m) in prek prevala Kartitsch (1530 m); sledil je spust v Dravsko dolino pri Sittianu in pot skozi Oberdrauburg do Greifenburga (616 m) in od tam navzgor k Belemu jezeru (Weissensee) na Koroškem (921 m). Od tam smo se peljali spet navzdol v Ziljsko dolino v Šmohor in tako zaokrožili to pot med Karnijskimi in Ziljskimi Alpami ter Lienškimi Dolomiti.

Med potjo smo občudovali lepote narave: visoke planine, modro Ziljo, zelene pašnike, na njih lepo vzdrževane zidane pomnike, sicer pa vse poino v določenem re-